

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka, soudkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudce JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **Strojírny – RINOH, s. r. o.**, se sídlem Luční 67/12, Plzeň, proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2023, č. j. 23624/23/7600-50470-010198, ve věci žaloby vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 Af 1/2024, o nesouhlasu Krajského soudu v Plzni s postoupením věci,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je místně příslušný** Městský soud v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým zamítl dle § 259 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), žádost žalobkyně o prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a příslušných penále vyměřených platebními výměry Finančního úřadu pro Plzeňský kraj.

[2] Městský soud v Praze věc podle § 7 odst. 6 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), postoupil usnesením ze dne 19. 12. 2023, č. j. 8 Af 19/2023-28, jako místně příslušnému Krajskému soudu v Plzni, jelikož v obvodu tohoto soudu je sídlo Finančního úřadu pro Plzeňský kraj, tedy správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.

[3] Krajský soud v Plzni vyjádřil s postoupením věci nesouhlas a podle § 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. předložil Nejvyššímu správnímu soudu (dále jen „NSS“) spis k rozhodnutí o příslušnosti. Navrhl, aby NSS rozhodl tak, že k řízení o žalobě je místně příslušný Městský soud v Praze. Krajský soud v Plzni svůj nesouhlas odůvodnil tím, že řízení vedené žalovaným o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále je řízení samostatné, v němž se posuzují procesní podmínky podání žádosti a její důvodnost ve smyslu § 44a odst. 12 zákona o rozpočtových pravidlech. Toto řízení má tedy jiný předmět než předcházející řízení o porušení rozpočtové kázně, a proto žádost o prominutí odvodu za

porušení rozpočtové kázně a penále není opravným prostředkem, jenž by měl napravit rozhodnutí Finančního úřadu pro Plzeňský kraj. O věci má proto rozhodovat Městský soud v Praze jako soud, v jehož obvodě má sídlo žalovaný.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že místně příslušným k projednání a rozhodnutí věci je Městský soud v Praze.

[5] Dle § 44a odst. 12 zákona o rozpočtových pravidlech platí, že žalovaný *může z důvodů hodných zvláštního zřetele zcela nebo zčásti prominout odvod za porušení rozpočtové kázně nebo penále za prodlení s ním, s výjimkou odvodu neoprávněně použitých nebo zadržovaných peněžních prostředků podle § 44 odst. 2 písm. a) a b) nebo odvodu peněžních prostředků podle § 44 odst. 2 písm. i).*

[6] Dle § 259 odst. 1 daňového řádu platí, že pokud zákon stanoví *orgánu veřejné moci pravomoc zcela nebo částečně prominout daň nebo příslušenství daně, lze tak učinit na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední.*

[7] Dle § 259 odst. 4 daňového řádu platí, že *proti rozhodnutí ve věci prominutí daně nebo příslušenství daně nelze uplatnit opravné prostředky.*

[8] Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. platí, že *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.* Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že s. ř. s. ani zvláštní zákon ve vztahu k nyní posuzovanému druhu řízení jinak nestanoví.

[9] V projednávané věci je třeba vyřešit otázku, který soud je místně příslušný k projednání žaloby proti rozhodnutí žalovaného o žádosti o prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále. Povahou institutu prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále se již zabývala judikatura NSS. Dle rozsudku ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 65/2018-42, nelze prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále vnímat jako opravný prostředek proti vyměřenému penále. Jedná se totiž o rozhodnutí mimořádné povahy vydávané ve sféře volného uvážení.

[10] Povahou rozhodnutí o prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále se NSS zabýval i v rozsudku ze dne 28. 8. 2020, č. j. 4 Afs 110/2020-51, ve kterém uvedl, že penále za porušení rozpočtové kázně je ukládáno samostatným rozhodnutím správního orgánu, proti němuž se lze bránit žalobou ve správním soudnictví. V řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věci prominutí daně (penále) dle § 259 daňového řádu proto podle tohoto rozsudku soudy nemohou přezkoumávat zákonnost samotného uložení penále (či odvodu pro porušení rozpočtové kázně).

[11] Tato judikatura vycházela z judikatury k institutu prominutí daně podle dřívějšího zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Již v rozsudku ze dne 17. 1. 2017, č. j. 5 Afs 99/2016-28, č. 3531/2017 Sb. NSS, NSS uvedl, že *„smyslem a účelem zavedení institutu prominutí daně není náprava nezákonného rozhodnutí správce daně o stanovení daňové povinnosti, nýbrž snaha pružně reagovat na nesoulad v daňových zákonech, tedy nedopustit, aby byl v důsledku aplikace protichůdných daňových norem daňový subjekt*

pokračování

nepřiměřeně zatížen povinnostmi.“ Na institut prominutí daně takto nahlíží též komentářová literatura, dle které se jedná „o speciální vrchnostenský prostředek, který není ani řádným, ani mimořádným opravným prostředkem, a na jehož uplatnění není právní nárok“ (viz Lichnovský, O., Ondříšek, R. a kolektiv. Daňový řád. Komentář. C. H. Beck, Praha, 2016, komentář k § 259, dostupné v informačním systému beck-online).

[12] Z výše uvedené judikatury a komentářové literatury vyplývá, že řízení o prominutí odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále není řízením o řádném či mimořádném opravném prostředku proti platebním výměrům vydaným finančním úřadem. Z toho důvodu nelze v projednávané věci vyložit pravidlo uvedené v § 7 odst. 2 s. ř. s. tím způsobem, že by Finanční úřad pro Plzeňský kraj byl správním orgánem, *kteřý ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni*. NSS připomíná, že opravným prostředkem proti platebním výměrům je odvolání, které žalobkyně podle vlastních tvrzení již podala a Odvolací finanční ředitelství je zamítlo, přičemž následnou žalobu projednával Krajský soud v Plzni. Naopak v otázce místní příslušnosti pro posouzení nyní projednávané žaloby je třeba přisvědčit Krajskému soudu v Plzni, že v projednávané věci rozhodnutí v prvním a zároveň posledním stupni vydal žalovaný, čemuž nasvědčuje i § 259 odst. 4 daňového řádu, dle kterého proti rozhodnutí žalovaného *nelze uplatnit opravné prostředky*.

[13] O dané věci proto má dle § 7 odst. 2 s. ř. s. rozhodovat soud, v jehož obvodu je sídlo žalovaného. Dle § 2 odst. 2 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je sídlem žalovaného hlavní město Praha.

[14] Dle § 9 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že v obvodu hlavního města Prahy *působnost krajského soudu vykonává Městský soud v Praze*.

[15] Vzhledem k výše uvedenému NSS shledal důvodným nesouhlas Krajského soudu v Plzni s postoupením věci, a proto podle § 7 odst. 6 s. ř. s. rozhodl tak, že k projednání a rozhodnutí o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného je místně příslušný Městský soud v Praze. Rozhodnutím NSS o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu